

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 40004962-101.99-E.85547
Konu : 18 Yaşından Küçüklere Ait Çocukların Doğum
Bildirimlerinin Cumhuriyet Başsavcılığına İhbarı (7559)

09/09/2016

D O S Y A

İlgi : Adalet Bakanlığının 31.08.2016 tarihli ve 19120602-045-02-0483-2016-
E.1195/53606 sayılı yazısı.

18 yaşından küçüklere ait çocukların doğum bildirimlerinin Cumhuriyet Başsavcılığına ihbar edilmesine yönelik Adalet Bakanlığının ilgi yazısı ilişikte gönderilmiştir.

Söz konusu yazıda, "mağdur 18 yaşından küçük iken gerçekleştiği anlaşılan cinsel ilişki sonucu meydana gelen çocukların doğum bildirimleriyle ilgili olarak; eyleme göreviyle bağlantılı olarak muttali olan kamu görevlilerinin , ilgililerin mağdur olup olmadığı hususunda bir değerlendirme yapmadan ve suçun soruşturulması ve kovuşturulması şikayete bağlı suçlardan olup olmadığına bakmadan, Cumhuriyet Başsavcılığına ihbarda bulunmasının zorunlu olduğu, aksi davranışın Kanununun 279'uncu maddesinde tanımlanan Kamu görevlisinin suçu bildirmemesi suçunu oluşturacağı, düşünüldüğü" belirtilmiştir.

Yazımız doğrultusunda işlem tesis edilmesi hususunda gereğini rica ederim.

Dr. Ahmet SARICAN
Bakan a.
Genel Müdür

EK: Yazı (5 Sayfa)

DAĞITIM :
81 İl Valiliğine

*Bu belge elektronik imzalıdır. imzalı suretinin aslını görmek için <https://www.e-icisleri.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (gftIwc-j8oanE-BsBNqk-qDK719-7CUSp/KO) kodunu yazınız.

101
7559

Nüfus 412

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 19120602-045-02-0483-2016-E.1195/53606
Konu : 18 Yaşından Küçüklere Ait Çocukların Doğum
Bildirimlerinin Cumhuriyet Başsavcılığına İhbarı

31/08/2016

İÇİŞLERİ BAKANLIĞINA
(Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü)

İlgi : 21/06/2016 tarihli ve 40004962-101.99-61643

Adana ili Seyhan İlçesinde ikamet eden Baver Çin ile 03.08.1999 doğumlu Deniz Koç isimli kişilerin evlilik dışı yaşantılarından 15.02.2014 ve 03.04.2015 tarihlerinde olmak üzere iki adet çocuklarının dünyaya geldiği, babaları tarafından tanınan çocukların nüfus kütüklerine tescil edildiği, Deniz Koç'un 05.10.2015 tarihinde trafik kazasında vefat etmesi üzerine Adana Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan soruşturmada; ölen Deniz Koç'un çocuklarını doğurduğu tarihte 18 yaşından küçük olduğu, cinsel istismara uğradığı, bu durumun ise yetkili makamlara bildirilmediği gerekçesi ile doğumları tescil eden memurlar ve onaylayan nüfus memurları hakkında, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 279 uncu maddesinde düzenlenmiş bulunan kamu görevlisinin suçu bildirmemesi suçu nedeni ile soruşturma izni talep edildiği, bununla birlikte Kanunun 102/1, 102/2, 104/1 ve 105/1 maddelerinde yer alan suçların şikâyete tabi suçlar olduğu, nüfus müdürlüğüne bu yolda bir ihbar ve şikayet yapılmadıkça işlem yapılmasının nüfus kayıtlarının düzgün şekilde tutulması açısından sorun yaratacağı belirtilerek, müstakil bir şikayet ve ihbar dışında nüfus müdürlüklerinin doğum bildiriminde bulunan kişilerin cinsel istismara uğrayıp uğramadığı konusunda bir değerlendirme yapmasının ve ilgililere bu konuda soru sormasının gerekip gerekmediği, bu bağlamda 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 279 uncu maddesi kapsamında sorumlu olup olmayacakları hususunda görüş talep eden ilgi yazı ve eki incelendi.

Bilindiği üzere;

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9 uncu maddesinde; "Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılır."

"Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138 inci maddesinin ikinci ve dördüncü fıkralarında; "Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.

Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez."

2992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun, "Ceza İşleri Genel Müdürlüğü" kenar başlıklı 9 uncu maddesinin (i) bendinde; "... yargı yetkisinin kullanılma alanına girmeyen konularda görüş bildirmek ve genelge düzenlemek."

5237 sayılı Türk Ceza Kanununun "Tanımlar" kenar başlıklı 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında; "(1) Ceza kanunlarının uygulanmasında;

b) Çocuk deyiminden; henüz onsekiz yaşını doldurmamış kişi,

c) Kamu görevlisi deyiminden; kamusal faaliyetin yürütülmesine atama veya seçilme

yoluyla ya da herhangi bir surette sürekli, süreli veya geçici olarak katılan kişi,
...Anlaşılır."

"Soruşturulması ve Kovuşturulması Şikayete Bağlı Suçlar" kenar başlıklı 73 üncü maddesinde; "(1) Soruşturulması ve kovuşturulması şikayete bağlı olan suç hakkında yetkili kimse altı ay içinde şikayette bulunmadığı takdirde soruşturma ve kovuşturma yapılamaz.

(2) Zamanaşımı süresini geçmemek koşuluyla bu süre, şikayet hakkı olan kişinin fiili ve failin kim olduğunu bildiği veya öğrendiği günden başlar.

(3) Şikayet hakkı olan birkaç kişiden birisi altı aylık süreyi geçirirse bundan dolayı diğerlerinin hakları düşmez.

(4) Kovuşturma yapılabilmesi şikayete bağlı suçlarda kanunda aksi yazılı olmadıkça suçtan zarar gören kişinin vazgeçmesi davayı düşürür ve hükmün kesinleşmesinden sonraki vazgeçme cezanın infazına engel olmaz.

(5) İştirak halinde suç işlemiş sanıklardan biri hakkındaki şikayetten vazgeçme, diğerlerini de kapsar.

(6) Kanunda aksi yazılı olmadıkça, vazgeçme onu kabul etmeyen sanığı etkilemez.

(7) Kamu davasının düşmesi, suçtan zarar gören kişinin şikayetten vazgeçmiş olmasından ileri gelmiş ve vazgeçtiği sırada şahsi haklarından da vazgeçtiğini ayrıca açıklamış ise artık hukuk mahkemesinde de dava açamaz.

(8) (Mülga: 6/12/2006 – 5560/45 md.)"

"Çocukların cinsel istismarı" kenar başlıklı 103 üncü maddesinde; "(Değişik: 18/6/2014-6545/59 md.)

(1) Çocuğu cinsel yönden istismar eden kişi, sekiz yıldan on beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Cinsel istismarın sarkıntılık düzeyinde kalması hâlinde üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası verilir. Sarkıntılık düzeyinde kalmış suçun failinin çocuk olması hâlinde soruşturma ve kovuşturma yapılması mağdurun, velisinin veya vasisinin şikâyetine bağlıdır. Cinsel istismar deyiminden;

a) On beş yaşını tamamlamamış veya tamamlamış olmakla birlikte fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılama yeteneği gelişmemiş olan çocuklara karşı gerçekleştirilen her türlü cinsel davranış,

b) Diğer çocuklara karşı sadece cebir, tehdit, hile veya iradeyi etkileyen başka bir nedene dayalı olarak gerçekleştirilen cinsel davranışlar, anlaşılır.

(2) Cinsel istismarın vücuda organ veya sair bir cisim sokulması suretiyle gerçekleştirilmesi durumunda, on altı yıldan aşağı olmamak üzere hapis cezasına hükmolunur.

(3) Suçun;

a) Birden fazla kişi tarafından birlikte,

b) İnsanların toplu olarak bir arada yaşama zorunluluğunda bulunduğu ortamların sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle,

c) Üçüncü derece dâhil kan veya kayın hısımlığı ilişkisi içinde bulunan bir kişiye karşı ya da üvey baba, üvey ana, üvey kardeş veya evlat edinen tarafından,

d) Vasi, eğitici, öğretici, bakıcı, koruyucu aile veya sağlık hizmeti veren ya da koruma, bakım veya gözetim yükümlülüğü bulunan kişiler tarafından,

e) Kamu görevinin veya hizmet ilişkisinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle,

işlenmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(4) Cinsel istismarın, birinci fıkranın (a) bendindeki çocuklara karşı cebir veya tehditle ya da (b) bendindeki çocuklara karşı silah kullanmak suretiyle gerçekleştirilmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(5) Cinsel istismar için başvuru olan cebir ve şiddetin kasten yaralama suçunun ağır neticelerine neden olması hâlinde, ayrıca kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.

(6) Suç sonucu mağdurun bitkisel hayata girmesi veya ölümü hâlinde, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükmolunur.”

"Reşit olmayanla cinsel ilişki" kenar başlıklı 104 üncü maddesinde; "(1) Cebir, tehdit ve hile olmaksızın, onbeş yaşını bitirmiş olan çocukla cinsel ilişkide bulunan kişi, şikâyet üzerine, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) (İptal: Ana.Mah.nin 23/11/2005 tarihli ve E: 2005/103, K: 2005/89 sayılı kararı ile; Yeniden düzenleme: 18/6/2014-6545/60 md.) Suçun mağdur ile arasında evlenme yasağı bulunan kişi tarafından işlenmesi hâlinde, şikâyet aranmaksızın, on yıldan on beş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(3) (Ek: 18/6/2014-6545/60 md.) Suçun, evlat edineceği çocuğun evlat edinme öncesi bakımını üstlenen veya koruyucu aile ilişkisi çerçevesinde koruma, bakım ve gözetim yükümlülüğü bulunan kişi tarafından işlenmesi hâlinde, şikâyet aranmaksızın ikinci fıkraya göre cezaya hükmolunur.”

"Cinsel taciz" kenar başlıklı 105 inci maddesinde; "(1) Bir kimseyi cinsel amaçlı olarak taciz eden kişi hakkında, mağdurun şikâyeti üzerine, üç aydan iki yıla kadar hapis cezasına veya adli para cezasına fiilin çocuğa karşı işlenmesi hâlinde altı aydan üç yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(2) (Değişik: 18/6/2014-6545/61 md.) Suçun;

a) Kamu görevinin veya hizmet ilişkisinin ya da aile içi ilişkinin sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle,

b) Vasi, eğitici, öğretici, bakıcı, koruyucu aile veya sağlık hizmeti veren ya da koruma, bakım veya gözetim yükümlülüğü bulunan kişiler tarafından,

c) Aynı işyerinde çalışmanın sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle,

d) Posta veya elektronik haberleşme araçlarının sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle,

e) Teşhir suretiyle,

işlenmesi hâlinde yukarıdaki fıkraya göre verilecek ceza yarı oranında artırılır. Bu fiil nedeniyle mağdur; işi bırakmak, okuldan veya ailesinden ayrılmak zorunda kalmış ise verilecek ceza bir yıldan az olamaz.”

"Suçu bildirmeme" kenar başlıklı 278 inci maddesinde; "(İptal: Anayasa Mahkemesinin 30/6/2011 tarihli ve E.:2010/52, K.:2011/113 sayılı Kararı ile.; Değişik: 2/7/2012-6352/91 md.)

(1) İşlenmekte olan bir suçu yetkili makamlara bildirmeyen kişi, bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) İşlenmiş olmakla birlikte, sebebiyet verdiği neticelerin sınırlandırılması halen mümkün bulunan bir suçu yetkili makamlara bildirmeyen kişi, yukarıdaki fıkra hükmüne göre cezalandırılır.

(3) Mağdurun onbeş yaşını bitirmemiş bir çocuk, bedensel veya ruhsal bakımdan engelli olan ya da hamileliği nedeniyle kendisini savunamayacak durumda bulunan kimse olması halinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza, yarı oranında artırılır.(1)

(4) Tanıklıktan çekinebilecek olan kişiler bakımından cezaya hükmolunmaz. Ancak, suçu önleme yükümlülüğünün varlığı dolayısıyla ceza sorumluluğuna ilişkin hükümler saklıdır.”

"Kamu görevlisinin suçu bildirmemesi" kenar başlıklı 279 uncu maddesinde; "(1) Kamu adına soruşturma ve kovuşturmayı gerektiren bir suçun işlendiğini göreviyle bağlantılı olarak öğrenip de yetkili makamlara bildirimde bulunmayı ihmal eden veya bu hususta gecikme gösteren kamu görevlisi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Suçun, adli kolluk görevini yapan kişi tarafından işlenmesi halinde, yukarıdaki fıkraya göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.”

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun "İhbar ve şikâyet" kenar başlıklı 158 inci maddesinde; "(1) Suça ilişkin ihbar veya şikâyet, Cumhuriyet Başsavcılığına veya kolluk

makamlarına yapılabilir.

(2) Valilik veya kaymakamlığa ya da mahkemeye yapılan ihbar veya şikâyet, ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilir.

(3) Yurt dışında işlenip ülkede takibi gereken suçlar hakkında Türkiye'nin elçilik ve konsolosluklarına da ihbar veya şikâyette bulunulabilir.

(4) Bir kamu görevinin yürütülmesiyle bağlantılı olarak işlendiği iddia edilen bir suç nedeniyle, ilgili kurum ve kuruluş idaresine yapılan ihbar veya şikâyet, gecikmeksizin ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilir.

(5) İhbar veya şikâyet yazılı veya tutanağa geçirilmek üzere sözlü olarak yapılabilir.

(6) Yürütülen soruşturma sonucunda kovuşturma evresine geçildikten sonra suçun şikâyete bağlı olduğunun anlaşılması halinde; mağdur açıkça şikâyetten vazgeçmediği takdirde, yargılamaya devam olunur.”

“Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi “ kenar başlıklı 160 ıncı maddesinde; “(1) Cumhuriyet savcısı, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlar.

(2) Cumhuriyet savcısı, maddî gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için, emrindeki adli kolluk görevlileri marifetiyle, şüphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayarak muhafaza altına almakla ve şüphelinin haklarını korumakla yükümlüdür.”

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun “Hukukî mahiyeti” kenar başlıklı 5 inci maddesinde; “(1) Nüfus kütükleri; kişilerin kimliklerinin, yerleşim yeri adreslerinin, aile bağlarının, vatandaşlık durumlarının ve şahsî hallerinin belirlenmesi amacıyla ilçe ve aile esasına göre nüfus olaylarının tescil edildiği, daimî olarak saklanması gerekli resmî belgelerdir.

(2) Aile kütüğü ve özel kütüklerde tutulan kayıtlar ile yedekleri ve bunlardan çıkarılan kayıt örnekleri aynı hukukî değere sahiptir. Kayıtlar arasında farklılık olduğu takdirde, aksi sabit oluncaya kadar kayda esas olan dayanak belgesi geçerlidir.”

“Bildirim süresi ve yükümlülüğü” kenar başlıklı 15 inci maddesinde; “(1) Sağ olarak dünyaya gelen her çocuğun, doğumdan itibaren Türkiye'de otuz gün içinde nüfus müdürlüğüne, yurt dışında ise altmış gün içinde dış temsilciliğe bildirilmesi zorunludur.

(2) Bildirim; veli, vasi, kayyım, bunların bulunmaması halinde, çocuğun büyük ana, büyük baba veya ergin kardeşleri ya da çocuğu yanında bulunduranlar tarafından, doğumu gösteren resmî belgeye dayanarak yapılabileceği gibi sözlü beyana dayalı olarak da yapılabilir.

(3) Yurt dışındaki doğum bildirimleri, yabancı makamlardan alınmış resmî belge veya raporun dış temsilciliğe verilmesi veya çocuğa konulan adın belirtildiği dilekçe ve ana ile babanın tam kimlik bilgileri ile nüfusta kayıtlı oldukları yeri gösteren belgelerle birlikte dış temsilciliğe gönderilmesi suretiyle de yapılabilir. Dış temsilcilik bildirim tarihi olarak evrakın postaya verildiği tarihi esas alarak düzenleyeceği doğum tutanağını nüfus müdürlüklerine göndermekle yükümlüdür.

(4) Doğumla ilgili yapılan bildirimler nüfus müdürlüklerince doğum tutanağına geçirilir.

(5) İlgilinin herhangi bir belge ibraz edememesi halinde sözlü beyanı esas alınarak bildirim tutanaklara geçirilir ve doğum tutanakları bildiri yapan ile görevliler tarafından imzalanır.

(6) Ölü doğan çocuklar aile kütüğüne yazılmaz. Bir doğumda birden ziyade doğan çocuklar doğuş sırasıyla yazılırlar.”

Hükümleri yer almaktadır.

Görüldüğü üzere, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun "Tanımlar" kenar başlıklı 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre çocuk; henüz on sekiz yaşını doldurmamış

kişiyi ifade etmektedir. Cinsel dokunulmazlığa karşı işlenip çocukların mağdur olabilecekleri suçlar ise, Kanununun Altıncı Bölümünde yaptırım altına alınmış olup; 103, 104 ve 105 inci maddelerde sırasıyla; çocukların cinsel istismarı, reşit olmayanla cinsel ilişki ve cinsel taciz eylemleri suç olarak tanımlanmış, müeyyideleri belirtilmiştir. Suçların takibi şikâyete bağlı olan veya olmayan, basit veya nitelikli halleri anılan maddelerde birlikte düzenlenmiştir.

Çocukların cinsel istismarı suçunun temel şeklini düzenleyen 103 üncü maddenin birinci fıkrasına göre; on beş yaşını tamamlamamış olan her çocuk söz konusu suçun mağdurdur. Kanun, on beş yaşını tamamlamış çocuklar bakımından ise bir ayırım yapmış; bu yaş grubu çocuklara karşı gerçekleştirilen cinsel davranışların cinsel istismar suçunu oluşturabilmesi için bir takım unsurlar aramıştır. Bahse konu unsurlar, on beş yaşını tamamlamış çocukların, fiilin hukuksal anlam ve sonuçlarını algılama yeteneğinin gelişmemiş olması ya da fiilin hukuksal anlam ve sonuçlarını algılama yeteneği gelişmiş olmakla birlikte çocuğa; cebir, tehdit, hile veya iradeyi etkileyen başka bir nedene dayalı olarak cinsel davranışın gerçekleştirilmesidir.

5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 73 üncü maddesinin birinci fıkrasına göre; soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlı olan suç hakkında yetkili kimse altı ay içinde şikâyette bulunmadığı takdirde soruşturma ve kovuşturma yapılamaz; dördüncü fıkraya göre ise kovuşturma yapılabilmesi şikâyete bağlı suçlarda kanunda aksi yazılı olmadıkça suçtan zarar gören kişinin vazgeçmesi davayı düşürür ve hükmün kesinleşmesinden sonraki vazgeçme cezanın infazına engel olmaz. Şikâyete tabi olan suçlar kanunda açıkça gösterilmiş olup, bir suç hakkında kanunda şikâyetle ilgili herhangi bir düzenleme yok ise o suçun soruşturması ve kovuşturmasının resen yapılması gerekmektedir. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 158 inci maddesinde ise, suça ilişkin ihbar veya şikâyetin Cumhuriyet başsavcılığına veya kolluk makamlarına yapılacağı, yapılan ihbar veya şikâyetin suç oluşturup oluşturmadığı, kamu davası açılıp açılmayacağını takdir etme yetkisinin ise aynı Kanunun 160 inci maddesi uyarınca Cumhuriyet savcısına ait bir yetki olduğu düzenlenmiştir.

Yukarıdaki hükümler bir bütün olarak değerlendirildiğinde; on beş yaşını tamamlamamış çocuklara karşı işlenen her türlü cinsel davranışın çocukların cinsel istismarı suçunu oluşturduğu ve şikâyete bağlı olmadığı anlaşılmaktadır. Şu halde on beş yaşını bitirmemiş olan çocuklara karşı gerçekleştirilen cinsel davranışlar yönünden ilgili kamu görevlisinin; yetkili makamlara ihbarda bulunması gerektiği açıktır.

Öte yandan, on beş yaşını tamamlayan çocuklara karşı gerçekleştirilen cinsel davranışların cinsel istismar suçunu oluşturabilmesi için; bu yaş grubundaki çocukların, fiilin hukuksal anlam ve sonuçlarını algılama yeteneğinin gelişmemiş olması ya da fiilin hukuksal anlam ve sonuçlarını algılama yeteneği gelişmiş olmakla birlikte çocuğa; cebir, tehdit, hile veya iradeyi etkileyen başka bir nedene dayalı olarak cinsel davranışın gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Söz konusu yaş grubundaki çocuklara karşı gerçekleştirilen cinsel davranışların cinsel istismar suçunu oluşturabilmesi için gerekli olan unsurların bulunup bulunmadığını takdir yetkisinin ise Cumhuriyet savcısına ait bulunmaktadır.

Nüfus idaresinin suç soruşturması anlamına gelebilecek biçimde res'en herhangi bir araştırma faaliyetine girmesi, bu çerçevede ilgililerin herhangi bir suçun mağduru olup olmadıkları yönünde beyanlarını sorma görev ve yetkisinin bulunmadığı değerlendirilmek ile birlikte; salt mağdurun ve hakkında doğum bildiriminde bulunulan çocuğun yaşı ve doğum tarihi, mevcut nüfus kayıtları ışığında kamu görevlisi, mağdurun birliktelik tarihinin 18 yaşından önce olduğuna muttali olabilecektir.

Her ne kadar 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun "Reşit olmayanla cinsel ilişki" kenar başlıklı 104 üncü maddesinin birinci fıkrasının şikâyete tabi bir suç olarak düzenlendiği görülerek nüfus idaresinin takibi şikâyete bağlı suçları ihbar mükellefiyeti altında olmadığı düşünülebilir ise de; burada Kanun on beş yaşını tamamlamış olan çocuklarla gerçekleşen her türlü cinsel ilişkiyi şikâyete tabi kılmamış; açıkça cebir, tehdit, hile olmaksızın gerçekleşen

birlikteliği şikâyete tabi suç olarak düzenlemiştir. Bu durumda; cebir, tehdit, hile unsurlarının bulunup bulunmadığını, başka bir ifade ile suçun şikâyete bağlı suçlardan olup olmadığını takdir yetkisi Cumhuriyet savcısında olacaktır. Buradan hareket ile göreviyle bağlantılı olarak; mağdur on sekiz yaşından küçük iken gerçekleştiği anlaşılan cinsel ilişki sonucu meydana gelen çocukların doğum bildirimleri esnasında, bahse konu eyleme muttali olan kamu görevlisinin yetkili makamlara bildirimde bulunması gerekmektedir. Burada kamu görevlisi suçun takibinin şikâyete bağlı olup olmadığına bakmayıp, 18 yaşından önce gerçekleştiği anlaşılan birliktelikler sonucu meydana gelen çocukların doğum bildirimleri sırasında suçun işlendiğini göreviyle bağlantılı olarak öğrendiğinde, yetkili makamlara ihbarda bulunacaktır. Zira kamu adına soruşturma ve kovuşturmayı gerektiren bir suçun işlendiğini göreviyle bağlantılı olarak öğrenen ve yetkili makamlara bildirimde bulunmayan kamu görevlilerinin 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 279 uncu maddesi uyarınca cezalandırılacağı hüküm altına alınmıştır. Kanun kamu görevlilerine, işlendiğini öğrendikleri eylemin suç oluşturup oluşturmadığını takdir etme yetkisi tanımayarak, doğrudan ihbar yükümlülüğü getirmiştir. İhbarı alan Cumhuriyet savcısı ise ceza muhakemesi hukuku ve eylemin yaptırma bağlandığı ceza hukuku normu çerçevesinde kamu davası açılıp açılmayacağını takdir edecektir.

Bu itibarla;

1-Somut olay yönünden belirtilen konunun; yargılama aşamasında mahkemece yapılacak işlemlerden olması ve yargı yetkisinin kullanılması alanına girmesi nedeniyle 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 138 inci maddesi karşısında Bakanlığımızca görüş bildirilmesi imkânının bulunmadığı, sorunun yargı yolu ile çözülmesinin uygun olacağı,

2-Mağdur 18 yaşından küçük iken gerçekleştiği anlaşılan cinsel ilişki sonucu meydana gelen çocukların doğum bildirimleriyle ilgili olarak; eyleme göreviyle bağlantılı olarak muttali olan kamu görevlilerinin, ilgililerin mağdur olup olmadığı hususunda bir değerlendirme yapmadan ve suçun soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlı suçlardan olup olmadığına bakmadan, Cumhuriyet başsavcılığına ihbarda bulunmasının zorunlu olduğu, aksi davranışın 5237 sayılı Kanunun 279 uncu maddesinde tanımlanan "Kamu görevlisinin suçü bildirmemesi" suçunu oluşturacağı,

Düşünülmektedir.

Bilgilerine arz ederim.

Asiye KARABABA
Hâkim
Bakan a.
Genel Müdür V.

*** Bu belge, 5070 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak elektronik imza ile imzalanmıştır. Ayrıca fiziki olarak gönderilecektir.**

Milli Müdafaa Cad.No.22 Bakanlıklar 06420 Bakanlıklar-Çankaya/ ANKARA
Tel:0312 414 82 16 - Fax : 0312 219 43 19
E-posta:cigm@adalet.gov.tr İnternet adresi:www.adalet.gov.tr

Bilgi için: Hasan ACAR
Şube Müdürü
Telefon No: (0312) 414 82 14